

Zápis

z obhajoby dizertační práce paní PhDr. Kateřiny Šámalové

konané dne 27. února 2014

Téma práce: „Šance na dosažení VŠ vzdělání v populaci osob se zdravotním postižením“

Přítomni: dle prezenční listiny

Předseda komise Doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc. zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitel představil doktorandku a seznámil komisi s uchazečkou a její dizertační prací.

Kandidátka seznámila přítomné se svou dizertační prací. Informovala zejména o tematickém zaměření práce, cílech práce, výchozí oborové platformě, provedené výzkumné studii a dosažených výsledcích. Vyzdvihla především výstup práce, kterým je analýza úspěšnosti absolvování studia studentů se zdravotním postižením.

Poté předseda komise Doc. Buriánek přednesl závěry posudků obou oponentů.

1) Doc. PhDr. Radomír Havlík, CSc.

Téma oponent hodnotil jako aktuální a závažné. Vyslovil pouze připomínku, že dle jeho názoru nebyly všechny literární tituly z oblasti sociologie vzdělávání plně využity. Práce je dobře strukturována a výzkum zdařile metodologicky zpracován.

2) Doc. PaedDr. Vanda Hájková, CSc.

Oponentka ocenila volbu tématu a jeho dobré ukotvení v teorii. Vyslovila drobnou připomínku k možnému doplnění dokumentace. Její absence však nesnižuje serióznost výzkumu. Práce prohlubuje znalosti o studiu studentů se zdravotním postižením. Oponentka se dotazuje na význam sociálního začleňování v době individuálního přístupu ke studentům.

Oba oponenti doporučují práci k obhajobě.

Kandidátka odpovídá na posudky oponentů:

Ad 1) Literární zdroje, které zmiňuje oponent, se týkají proudů, ze kterých však práce nevychází. Základním východiskem práce je koncept Vincenta Tinta, který je v práci podrobně rozebrán.

Neanonymní dotazníkové šetření bylo zvoleno ve snaze o co nejvyšší návratnost dotazníků a také případné možnosti podpory studentů např. se smyslovým postižením při vyplňování dotazníků.

Ad 2) I v době individuálního přístupu ke studentům má sociální začleňování zcela zásadní význam – kolegové ovlivňují a determinují integraci a úspěšný průběh studia.

Důvody, proč nutnost potřeby podpory vede k prodloužení délky studia, mohou spočívat např. v náročné koordinaci podpůrných služeb, otázce kvality poskytovaných služeb a potenciálu poskytovaných služeb kompenzovat deficity vyplývající z těžkých zdravotních postižení studentů.

Předseda komise se vyjádřil k vystoupení kandidátky, zhodnotil její odpovědi jako vyčerpávající a následně otevřel diskusi.

Diskuse:

1) Doc. Buriánek – Práce se zabývala jen těmi proměnnými, které je možné ovlivnit, ale na druhou stranu i míra postižení ovlivňuje studium. Lze zohlednit okolnost, jak jedinec vnímá sám své postižení?

Studenti ke zhodnocení míry svého postižení nebyli vyzýváni. Jako silný motivační faktor vstupu na VŠ se jeví snaha dokázat svému okolí, že na studium „mají“, chtějí tak bojovat proti předsudku o své neschopnosti.

Rozdíly výsledků mezi jednotlivými typy postižení nejsou v tomto směru signifikantní.

Jak velkou varianci popisuje prezentovaný regresní model se třemi proměnnými?

Toto nebylo zjišťováno, ale bude zpracováno a doplněno pro účely budoucí publikace.

2) Doc. Šubrt – Zkoumá někdo dále absolventy se zdravotním postižením? Nejsou dlouhodobě frustrováni, že se nemohou na trhu práce uplatnit?

Tato úvaha je velmi legitimní. Vlastní absolvování VŠ je pro studenta se ZP vstupenkou na trh práce, ale nezajišťuje absolventům uplatnění, nevhoda jim zůstává. Studenti se zdravotním postižením tak mnohem méně spojují VŠ vzdělání s jeho ekonomickou hodnotou.

3) Doc. Tuček – Kolik je studentů se zdravotním postižením na UK v Praze? Kolik jich studium v průběhu předčasné ukončí?

Taková agenda neexistuje, data se nesbírají. Překážkou je chybějící kontakt se studenty, kteří studium opustili. Známe pouze úspěšnost studentů se zdravotním postižením při přijetí, která je srovnatelná se studenty bez postižení.

4) Prof. Majerová – Jak jsou studenti evidováni? Není právní zábrana v označení studentů se zdravotním postižením?

Od r. 2012 jsou vysoké školy povinny evidovat studenty se zdravotním postižením. Do informačního systému se nesmí vkládat informace o konkrétním zdravotním stavu studenta. Student podepisuje informovaný souhlas a dobrovolně se ke svému postižení přihlašuje.

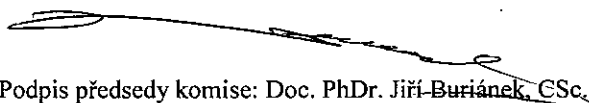
Předseda komise uzavřel rozpravu s tím, že kandidátka přehledně prezentovala výsledky své práce a kvalifikovaně reagovala na otázky v diskusi.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

počet členů komise 6 – přítomno členů komise 6 – kladných hlasů 6

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: Gabriela Seydlová

Podpis předsedy komise: Doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.